

de Rechtspraak

De Staatssecretaris van Justitie
D.t.v. mr. D.J. Hesemans
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 51
f (070) 361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 08 mei 2008
van Ontwikkeling
contactpersoon E. Bauw
doorkiesnummer 070 - 361 9751
faxnummer 070 - 361 9746
e-mail e.bauw@rechtspraak.nl
ons kenmerk UIT 12517 ONTW/EB
uw kenmerk 5530733/08/6
onderwerp Advies Wijziging van de Advocatenwet in verband met de
positie van de advocatuur in de rechtsorde

Geachte mevrouw Albayrak,

Bij brief van 3 maart 2008 met hierboven vermeld kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) advies uit te brengen over het conceptwetsvoorstel met bijbehorende memorie van toelichting houdende ‘Wijziging van de Advocatenwet in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde’ (het “**wetsvoorstel**”).

Het wetsvoorstel voorziet in de opneming in de Advocatenwet van de kernwaarden van de advocaat, die zullen gaan dienen als een toetsingskader voor de beroepsuitoefening door advocaten en zullen doorwerken in de beroepsregulering, de beroepsopleiding en de permanente opleiding. Verder wordt de mogelijkheid geopend om advocaten die geen advocatuurlijke werkzaamheden verrichten van het tableau te schrappen en wordt de regelgevende bevoegdheid van de Nederlandse Orde van Advocaten (de “**Orde**”) nader geregeld. Tot slot beoogt het voorstel de totstandkoming van een kwaliteitssysteem voor alle advocaten te bevorderen en worden advocatenkantoren verplicht zich aan te sluiten bij een klachten- en geschillenregeling.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 08 mei 2008
kenmerk UIT 12517 ONTW/EB
pagina 2 van 4

Algemeen

Het wetsvoorstel geeft uitvoering aan het kabinetsstandpunt bij het rapport “Een maatschappelijke Orde” van de Commissie advocatuur (Commissie Van Wijmen). De aanleiding voor het instellen van deze Commissie was het debat over het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (de “WRR”) over de “De toekomst van de nationale rechtsstaat”, meer in het bijzonder de motie van het Lid van de Tweede Kamer Klaas de Vries, waarin werd verzocht om een analyse van de rol en positie van de advocaat in de rechtsorde en de rechtsstaat. De Raad voor de rechtspraak verwijst in algemene zin met betrekking tot het rapport van de WRR naar zijn brief daarover aan de Tweede Kamer van 16 januari 2004. Het is evident dat de advocatuur, evenals de Rechtspraak, een belangrijke drager is van rechtsorde en rechtsstaat. Het is eveneens duidelijk dat de positie en het functioneren van de advocatuur in de afgelopen decennia grote veranderingen heeft ondergaan – vooral onder invloed van de toegenomen marktwerking – die een herbezinning rechtvaardigen. Daarbij dienen de integriteit en de zuiverheid waarmee de belangen van cliënten worden behartigd en de kwaliteit van het advocatuurlijk handelen centraal te staan. Beide aspecten zijn zowel voor een goede rechtsbedeling als voor het functioneren van de Rechtspraak van groot belang.

De Raad constateert dat het wetsvoorstel voorstellen behelst die, zonder in een grote stelselwijziging te resulteren, tot belangwekkende verbetering, dan wel verdere versterking van de advocatuur op deze punten kunnen leiden. Of die verbeteringen ook daadwerkelijk zullen worden gerealiseerd, zal vanzelfsprekend vooral afhangen van het draagvlak daarvoor binnen de advocatuur. De discussie hierover zal de Raad met belangstelling volgen en daaraan, indien daartoe verzocht, vanuit het perspectief van de Rechtspraak graag een bijdrage leveren.

Op hoofdlijnen worden de voorstellen onderschreven. Hieronder zal op een aantal onderdelen van het wetsvoorstel nader worden ingegaan

Kernwaarden van de advocatuur

In de in het wetsvoorstel (in art. 10a) – in navolging van de Commissie Van Wijmen – geformuleerde kernwaarden kan de Raad zich vinden. Naar hun aard zijn zij niet nieuw voor de advocatuur en hebben zij in overwegende mate al in de regelgeving van de Orde met betrekking tot de beroepsuitoefening een plaats gekregen en vinden zij reeds toepassing in de tuchtrechtspraak voor de advocatuur. Niettemin onderschrijft de Raad het belang van het in de Advocatenwet expliciet vastleggen van deze waarden. Daarmee lijken de duidelijkheid en de sturende kracht van deze waarden voor alle betrokkenen te worden bevorderd.

De Raad heeft begrip voor de argumentatie in de memorie van toelichting om in dit wetsvoorstel het tuchtrecht voor de advocatuur buiten beschouwing te laten. Een organisatorische regeling van het tuchtrecht zal te zijner tijd wel in de Advocatenwet moeten worden opgenomen. Het streven naar een uniforme regeling van het tuchtprocesrecht voor beroepsbeoefenaren, zoals deze momenteel wordt voorbereid naar aanleiding van de aanbevelingen van de Werkgroep tuchtrecht (zoals aangekondigd in

de Rechtspraak

datum 08 mei 2008
kenmerk UIT 12517 ONTW/EB
pagina 3 van 4

het kabinetsstandpunt van 7 december 2007, Kamerstukken II 2007/2008, 29 279, nr. 61), wordt onderschreven.

In aanvulling op voornoemde kernwaarden wijst de Raad voorts op het belang van de toegankelijkheid van de advocatuur voor justitiabelen, als noodzakelijke voorwaarde voor de toegang tot de rechter. Ook bij een mogelijk aanstaande verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter en het daarmee vervallen van de verplichte procesvertegenwoordiging voor een groter deel van de civiele geschillen, blijft een kwalitatief hoogwaardige en financieel toegankelijke advocatuur essentieel.

Overig

Het wetsvoorstel voorziet (in artikel 32) in de instelling van een *adviesraad* waaraan de algemene raad van de Orde advies vraagt over het opstellen van regelgevende besluiten. De adviesraad zal in meerderheid bestaan uit leden die geen advocaat zijn. De Raad heeft kennisgenomen van het feit dat de Orde inmiddels vooruitlopend hierop al tot instelling van een dergelijke Raad van Advies is overgegaan. Onder meer het rapport van de WRR waaraan hierboven is gerefereerd wijst uit dat het in de huidige tijd van groot belang is dat alle prominente spelers binnen de rechtsstaat het nodige doen om de verbinding met de samenleving te versterken en een Raad van Advies kan daaraan in belangrijke mate bijdragen.

Ter waarborging van de kwaliteit van de beroepsuitoefening en bevordering van de vakbekwaamheid van advocaten wordt de Orde in art. 28a, eerste lid, opgedragen regels te stellen met betrekking tot de inrichting van een *klachten- en geschillenregeling*. Momenteel geldt reeds de Klachten- en Geschillenregeling Advocatuur waaraan advocaten op vrijwillige basis kunnen deelnemen. In dat geval kunnen geschillen met een financieel belang tot 10.000 euro worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Advocatuur.

Volgens de toelichting bepaalt het tweede lid dat advocaten verplicht worden zich bij de geschillenregeling aan te sluiten. In het conceptwetsvoorstel zoals dat aan de Raad ter advies is voorgelegd is een bepaling met die strekking in dit tweede lid noch in enige ander artikel opgenomen. De Raad adviseert dan ook tekst en toelichting op dit punt op elkaar te laten aansluiten.

Met betrekking tot de verhouding tussen vormen van alternatieve vormen van geschiloplossing, waartoe ook geschillencommissies kunnen worden gerekend, en (overheids)rechtspraak meer in het algemeen, heeft de Raad zijn opvattingen eerder onder woorden gebracht in zijn advies van 29 maart 2004 (nr. 2004/9) naar aanleiding van de notitie over deze materie van de minister van Justitie. Op deze plaats wordt volstaan met daarnaar te verwijzen.

Werklast

Het wetsvoorstel heeft, voor zover het zich thans laat aanzien, geen gevolgen voor de werklast van de gerechten.

Indien na het uitbrengen van dit advies het wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, wordt de Raad

de Rechtspraak

datum 08 mei 2008
kenmerk UIT 12517 ONTW/EB
pagina 4 van 4

graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de informatievoorziening aan en de voorbereiding van de gerechten op de invoering van de onderhavige regeling verzoekt de Raad u hem te informeren over de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede respectievelijk de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wettekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

F.W.H. van den Emster
Voorzitter Raad voor de rechtspraak